

////////////////////////////////////

TOELICHTING GESELECTEERDE PERCELEN NITRAATRESIDU

////////////////////////////////////

INHOUD

1	Geselecteerde percelen	3
2	Wat moet u vooraf melden?	3
2.1	Perceel niet (volledig) bemonsterbaar op een normale of veilige manier	4
2.2	Aanwezig zijn bij controlestalen	4
3	Teeltschade of oogstmislukking niet vooraf melden	4
4	Verplichte stalen in eigen opdracht en op eigen kosten - aandachtspunten	5
4.1	Wat moet u vooraf melden?	5
4.2	De nitraatresidubepaling is verplicht	5
4.3	Vraag uw nitraatresidubepaling tijdig aan	5
4.4	Meerdere bemonsteringen mogelijk	6
4.5	Groentepercelen waarop band- of rijbemesting werd toegepast na 1 juli 2023	6
4.6	Onregelmatigheden tijdens de bemonstering?	7
5	Controlestalen in opdracht van de Mestbank - aandachtspunten	7
5.1	Wat moet u vooraf melden?	7
5.2	Bemonstering	7
5.3	Bijkomende bemonstering op eigen kosten	7
5.4	Verhinderen van de bemonstering	8
6	Het nitraatresidu: resultaat en evaluatie	8
7	Contactgegevens Mestbank in uw regio	9
8	Belangrijke linken	9

1 GESELECTEERDE PERCELEN

In de periode van 1 oktober tot en met 15 november wordt van verschillende percelen verspreid over Vlaanderen het nitraatresidu bepaald. Als de Mestbank op uw bedrijf percelen heeft aangeduid voor een nitraatresidubepaling in 2023, vindt u die terug op het [Mestbankloket](http://www.mestbankloket.be) (www.mestbankloket.be), in de rubriek: staalnames > bodem > nitraatresidu > geselecteerde percelen.

Als er percelen aangeduid zijn voor een nitraatresidubepaling, wordt vermeld of het gaat over “verplichte stalen in eigen opdracht en op eigen kosten” of “controlestalen in opdracht van de Mestbank”.

- Bij de **verplichte stalen in eigen opdracht en op eigen kosten**, moet u er zelf voor zorgen dat het nitraatresidu bepaald wordt en moet u dus zelf de staalname aanvragen bij een labo.
- Bij de **controlestalen in opdracht van de Mestbank**, wordt het nitraatresidu bepaald op kosten van de Mestbank. De Mestbank duidt dan een labo aan.

In de tabel met de geselecteerde percelen vindt u de volgende informatie:

- het perceelnummer. Dat is het volgnummer dat wordt vermeld in kolom 1 van uw verzamelaanvraag.
- de hoofd- en nateelt en de oppervlakte (ha) van het perceel, zoals aangegeven op uw verzamelaanvraag (toestand op 30/6).
- het aantal bodemstalen dat op het perceel genomen moet worden. Dat vindt u terug in de kolom ‘Deelstalen’. Per 2 ha moet een bodemstaal genomen worden van het bodemprofiel van 0 – 90 cm. Bij percelen groter dan 2 ha, zal de staalnemer het perceel opdelen in gelijke delen, volgens het aantal te nemen bodemstalen.
- per perceel het nitraatresidutype en het gebiedstype waarin het perceel ligt. Het nitraatresidutype wordt bepaald door de teelt(en) op uw perceel en voor sommige teeltgroepen ook door het bodemtype van uw perceel. Het nitraatresidutype en het gebiedstype bepalen de 1ste en 2de nitraatresidudrempelwaarde die van toepassing zijn op uw perceel.

Als een perceel dat aangeduid is voor een verplicht staal ook bemonsterd moet worden voor uw beheerovereenkomst waterkwaliteit, moet u de nitraatresidubepaling slechts 1 keer laten uitvoeren om te voldoen aan beide verplichtingen. De kost van de nitraatresidubepaling van het perceel wordt echter niet vergoed door uw beheerovereenkomst aangezien het om een verplichte bemonstering gaat.

Meer informatie over het nitraatresidu, de aanleidingen voor een nitraatresidubepaling, de beoordeling van het nitraatresidu en de nitraatresidudrempelwaarden vindt op de website van de VLM (www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > [Nitraatresidustalen](#)).

2 WAT MOET U VOORAF MELDEN?

U kunt op het Nitraatmeldpunt terecht voor alle meldingen over de nitraatresidubepalingen. Het Nitraatmeldpunt vindt u terug op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > Nitraatresidustalen > Nitraatresiducampagne 2023 > [Nitraatmeldpunt](#). Van elke melding via het Nitraatmeldpunt ontvangt u een automatische bevestiging via mail. Van zodra uw melding

behandeld is, wordt het antwoord op uw melding gepubliceerd op het Mestbankloket en wordt u hiervan verwittigd via de berichtenbox.

2.1 PERCEEL NIET (VOLLEDIG) BEMONSTERBAAR OP EEN NORMALE OF VEILIGE MANIER

Alle situaties of omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat een geselecteerd perceel niet op een normale of veilige manier of niet volledig kan bemonsterd worden, moet u vooraf en **uiterlijk op 30 september 2023** melden.

Een normale bemonstering vereist dat het perceel vrij toegankelijk of bereikbaar is en volledig kan bemonsterd worden. Dat is bijvoorbeeld niet het geval als:

- recent bouw- of grondwerken uitgevoerd werden of als deze aan de gang zijn of gepland zijn op (een deel van) het perceel, ongeacht of die werken in uw opdracht of in opdracht van derden gebeuren. Ook als u nog niet exact weet wanneer de werken zullen starten, moet u dat vooraf melden. Voeg de bewijsstukken van de (geplande) werken bij uw melding;
- het perceel niet vrij toegankelijk is, bijvoorbeeld omdat het afgesloten is, omheind is, moeilijk bereikbaar is of op een militair domein gelegen is;
- het perceel niet of niet meer in landbouwgebruik is.

Ook als er dieren op het perceel aanwezig zijn die een risico inhouden voor de veiligheid van de staalnemer, moet u dat vooraf melden.

Als de staalnemer vaststelt dat het perceel niet bemonsterd kan worden om redenen die u vooraf kon voorzien en die u niet gemeld hebt, zal dat gevolgen hebben voor uw bedrijf.

2.2 AANWEZIG ZIJN BIJ CONTROLESTALEN

Voor **controlestalen in opdracht van de Mestbank** kunt u, tot **uiterlijk 30 september 2023**, via het Nitraatmeldpunt melden of u **aanwezig wilt zijn** bij de staalname en/of u **band- of rijbemesting** hebt toegepast na 1 juli 2023 op het geselecteerde groenteperceel. De VLM brengt het labo op de hoogte van die melding. Het labo zal dan contact met u opnemen, zodat u aanwezig kunt zijn bij de staalname. In het geval van band- of rijbemesting zal de aangepaste bemonsteringswijze toegepast worden.

Na 30 september 2023 moet u voor deze meldingen rechtstreeks contact opnemen met het labo dat door de Mestbank werd aangeduid om de staalname op uw perceel uit te voeren. Hun contactgegevens vindt u terug in de e-mail of op de brief met de geplande staalnamedatum die u van hen ontvangt.

3 **TEELTSCHADE OF OOGSTMISLUKKING NIET VOORAF MELDEN**

Tot 2019 kon u, als er op een geselecteerd perceel teeltschade was, dat vooraf melden, waarna de Mestbank in bepaalde gevallen overging tot annulatie van de staalname of aanduiding van een ander

perceel. Sedert 2020 wordt die werkwijze niet meer toegepast en gebeuren **geen voorafgaande annulaties of herselecties omwille van teeltschade** ongeacht of deze het gevolg is van droogte of wateroverlast. Het heeft dus geen zin om vooraf teeltschade te melden of hiervoor documenten in te dienen. **Op alle aangeduide percelen moet het nitraatresidu sowieso bepaald worden.** Voor de percelen waar u in eigen opdracht en op eigen kosten stalen moet laten nemen, kunt u dus ook geen teeltschade inroepen als reden voor het niet laten uitvoeren van de verplichte staalnames.

Als er ten gevolge van een overschrijding maatregelen opgelegd worden, worden deze in de loop van januari 2023 op het Mestbankoet gepubliceerd. Pas nadat er maatregelen opgelegd worden, kan u hiertegen een bezwaar indienen. De bewijsstukken om uw bezwaar te staven, voegt u dan bij uw bezwaar.

Ernstige teeltschade kan een element zijn **in de bezwaarbehandeling** voor zover er een verband is met een verminderde stikstofopname waarop niet geanticipeerd kon worden of met een verminderde stikstofopname die niet geredieerd kon worden. Als u teeltschade wenst aan te halen in uw bezwaar, moet u hiervoor overtuigende bewijsstukken voorleggen. Bij voorkeur is dat het volledige verslag opgemaakt in het kader van de brede weersverzekering. Als u hier niet over beschikt, voegt u een uitgebreid schadedossier toe aan uw bezwaar. Dat schadedossier bevat minstens een uitgebreide beschrijving van de aard en omvang van de schade, een berekening en raming van het percentage geleden schade en een gedetailleerd fotoverslag waaruit de aard en omvang van de schade duidelijk blijkt (met minstens 1 foto met geografisch herkenningspunt).

4 VERPLICHTE STALEN IN EIGEN OPDRACHT EN OP EIGEN KOSTEN - AANDACHTSPUNTEN

4.1 WAT MOET U VOORAF MELDEN?

Gedetailleerde informatie over welke situaties of omstandigheden u vooraf moet melden, tegen wanneer u die uiterlijk moet melden en welke bewijsstukken u eventueel bij uw melding moet voegen, vindt u in hoofdstuk 2.

4.2 DE NITRAATRESIDUBEPALING IS VERPLICHT

U bent er zelf verantwoordelijk voor dat uw perceel of percelen bemonsterd worden. Als de Mestbank van uw geselecteerde percelen geen analysesresultaat ontvangt, zult u per ontbrekend deelstaal een administratieve geldboete krijgen van 150 euro. Als u de afgelopen vijf jaar ook al zo'n boete opgelegd kreeg, wordt de boete verdubbeld tot 300 euro per ontbrekend deelstaal. Bovendien zult u volgend jaar een bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu moeten doen. In het geval u uw verplichte bedrijfsevaluatie niet deed, zult u volgend jaar ook nog een bemestingsplan en teeltfiches moeten bijhouden en kunt u geen derogatie toepassen.

4.3 VRAAG UW NITRAATRESIDUBEPALING TIJDIG AAN

U bent er zelf verantwoordelijk voor dat het nitraatresidu bepaald wordt en moet dus zelf de staalname aanvragen bij een labo.

4.3.1 Hoe vraagt u de staalname aan bij een labo?

Bezorg de aanvraag voor de staalname digitaal aan uw labo, via de staalname-applicatie SNapp op het [Mestbankloket](http://www.mestbankloket.be) (www.mestbankloket.be > SNapp > start SNapp).

Op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > Nitraatresidustalen > Nitraatresiducampagne 2023 > [Vraag uw staalname aan via SNapp](#) vindt u:

- de [handleiding SNapp-Nitraatresidu](#), waarin stap voor stap uitgelegd wordt hoe u de aanvraag digitaal kunt indienen.
- een overzicht van de [labo's](#) die actief zijn tijdens de nitraatresiducampagne 2023.

4.3.2 Dien uw aanvraag tijdig in en volg ze nauwgezet op

Dien uw aanvraag zo snel mogelijk in en bij voorkeur voor 1 oktober 2023. Anders loopt u het risico dat uw labo de staalname niet meer kan inplannen en uw aanvraag weigert. Het louter indienen van een aanvraag bij een of meerdere labo's is niet voldoende om aan uw verplichting te voldoen. U moet bovendien **zelf opvolgen of het labo uw aanvraag effectief heeft aanvaard.**

4.3.3 Zorg ervoor dat de bemonstering kan doorgaan

Als u weet dat een geselecteerd perceel mogelijk niet op een normale of veilige manier of niet volledig kan worden bemonsterd, moet u dat vooraf melden (zie hoofdstuk 2). Ook als u een perceel gebruikt van iemand anders, is het uw verantwoordelijkheid om de eigenaar of overige gebruiker(s) op de hoogte te brengen, zodat de bemonstering kan doorgaan. Als de staalnemer ter plaatse moet vaststellen dat hij het perceel niet kan bemonsteren, om redenen die u vooraf kon voorzien maar niet gemeld hebt, dan bent u verantwoordelijk voor het feit dat er geen nitraatresidubepaling op het perceel kan gebeuren.

4.4 MEERDERE BEMONSTERINGEN MOGELIJK

Het staat u vrij om het nitraatresidu op uw perceel of percelen meerdere malen te laten bepalen. Houd er echter rekening mee dat alleen nitraatresidubepalingen uitgevoerd in de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2023 geldig zijn. Bij een perceelsevaluatie wordt het laagste resultaat van alle geldige bemonsteringen in rekening gebracht. Bij een bedrijfsevaluatie worden alle analyseresultaten van alle geldige bemonsteringen van een perceel in rekening gebracht (dus niet alleen het laagste resultaat per perceel).

4.5 GROENTEPERCELEN WAAROP BAND- OF RIJBEMESTING WERD TOEGEPAST NA 1 JULI 2023

De groentepercelen waarop band- of rijbemesting werd toegepast na 1 juli 2023, moeten op een aangepaste manier bemonsterd worden om het nitraatresidu correct te kunnen bepalen. Dat moet u op tijd melden aan het door u geselecteerde labo. U kunt dat opgeven als opmerking bij uw aanvraag in SNapp.

4.6 ONREGELMATIGHEDEN TIJDENS DE BEMONSTERING?

Als u denkt dat de bemonstering niet correct uitgevoerd werd of als u onregelmatigheden vaststelt tijdens de bemonstering, kunt u dat vanaf 1 oktober 2023 melden via het Nitraatmeldpunt. De Mestbank zal een onderzoek instellen naar de gemelde onregelmatigheden en brengt u op de hoogte van het resultaat.

5 **CONTROLESTALEN IN OPDRACHT VAN DE MESTBANK - AANDACHTSPUNTEN**

5.1 WAT MOET U VOORAF MELDEN?

Gedetailleerde informatie over welke situaties of omstandigheden u vooraf moet melden, tegen wanneer u die uiterlijk moet melden en welke bewijsstukken u eventueel bij uw melding moet voegen, vindt u in hoofdstuk 2.

5.2 BEMONSTERING

De Mestbank duidt een labo aan voor de bemonstering. Een week voor de bemonstering krijgt u een brief of e-mail van het labo met de dag waarop uw perceel wordt bemonsterd. Het labo moet een strikte planning opmaken en volgen. Elke staalname moeten zij bovendien ook op voorhand aan de Mestbank melden. Zij kunnen daarom niet ingaan op vragen om de staalname op een datum of tijdstip van uw keuze uit te voeren.

5.2.1 **Aanwezig zijn bij de bemonstering**

Als u vooraf hebt gemeld dat u bij de bemonstering aanwezig wilt zijn, zal de staalnemer een kwartier voordat de bemonstering plaatsvindt, contact met u opnemen. Dit gebeurt op het door u doorgegeven telefoonnummer (zie hoofdstuk 2.3). Zorg er dan ook zeker voor dat u de dag van de staalname bereikbaar bent op het doorgegeven nummer. Hou er rekening mee dat de staalnemer zich rechtstreeks naar het perceel zal begeven.

5.2.2 **Onregelmatigheden tijdens de bemonstering**

Als u denkt dat de bemonstering niet correct uitgevoerd werd of als u onregelmatigheden vaststelt tijdens de bemonstering, kunt u dat vanaf 1 oktober 2023 melden via het Nitraatmeldpunt. De Mestbank zal een onderzoek instellen naar de gemelde onregelmatigheden en brengt u op de hoogte van het resultaat.

5.3 BIJKOMENDE BEMONSTERING OP EIGEN KOSTEN

Het staat u vrij om op het geselecteerde perceel bijkomende nitraatresidubepalingen te laten uitvoeren op uw eigen kosten en door een erkend labo van uw keuze. Dit kan zowel voordat het controlestaal genomen werd als erna. Houd er echter rekening mee dat alleen nitraatresidubepalingen uitgevoerd in de periode van 1 oktober tot en met 15 november 2023 geldig zijn.

De aanvraag voor een bijkomende staalname bezorgt u digitaal aan uw labo via de staalname-applicatie SNapp op het [Mestbankkloket](http://www.mestbankkloket.be) (www.mestbankkloket.be > SNapp > start SNapp).

Op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > Nitraatresidustalen > Nitraatresiducampagne 2023 > [Vraag uw staalname aan via SNapp](#) vindt u:

- de [handleiding SNapp-Nitraatresidu](#) waarin stap voor stap uitgelegd wordt hoe u de aanvraag digitaal kunt indienen.
- een overzicht van de [labo's](#) die actief zijn tijdens de nitraatresiducampagne 2023.

Bij de evaluatie van de resultaten, houdt de Mestbank alleen rekening met het laagste analyseresultaat van alle geldige bemonsteringen. Als het analyseresultaat van een bijkomende staalname hoger is dan het resultaat van het controlestaal, wordt geen rekening gehouden met het resultaat van de bijkomende staalname.

5.4 VERHINDEREN VAN DE BEMONSTERING

Als u weet dat een geselecteerd perceel mogelijk niet op een normale of veilige manier of niet volledig kan worden bemonsterd, moet u dat vooraf melden (zie hoofdstuk 2). Ook als u een perceel gebruikt van iemand anders, is het uw verantwoordelijkheid om de eigenaar of overige gebruiker(s) op de hoogte te brengen, zodat de bemonstering kan doorgaan.

Als de staalnemer ter plaatse moet vaststellen dat hij het perceel niet kan bemonsteren, om redenen die u vooraf kon voorzien maar niet gemeld hebt, wordt dat beschouwd als het hinderen van de controle. Dat heeft als gevolg dat u volgend jaar op eigen kosten een bedrijfsevaluatie van het nitraatresidu zult moeten doen.

6 HET NITRAATRESIDU: RESULTAAT EN EVALUATIE

De analyseresultaten worden door het labo automatisch opgeladen. Zodra die beschikbaar zijn, kunt u die analyseresultaten en de **voorlopige** evaluatie raadplegen op het [Mestbankkloket](http://www.mestbankkloket.be) (www.mestbankkloket.be), in de rubriek: staalnames > bodem > nitraatresidu of in de rubriek SNapp > start SNapp > overzicht resultaten > nitraatresidu > rapporten. Voordat het bemestingsseizoen 2024 begint, zult u daar ook de definitieve evaluatie van uw analyseresultaten terugvinden.

De voorlopige evaluatie houdt alleen rekening met de op dat ogenblik bekende analyseresultaten. Houd er rekening mee dat bij een bedrijfsevaluatie een evaluatie pas mogelijk is als voor elk van de geselecteerde percelen een nitraatresidu-analyse beschikbaar is.

Meer informatie over hoe het nitraatresidu geëvalueerd wordt en de gevolgen bij een overschrijding vindt u op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > [Nitraatresidustalen](#).

7 CONTACTGEGEVENS MESTBANK IN UW REGIO

Mestbank regio West: nitraat.west@vlm.be		
West-Vlaanderen	T 02 543 76 29*	Velodroomstraat 28, 8200 Brugge
Oost-Vlaanderen	T 02 543 76 29*	Koningin Maria Hendrikaplein 70 bus 75, 9000 Gent
Mestbank regio Oost: nitraat.oost@vlm.be		
Antwerpen en Vlaams-Brabant	T 02 543 76 30*	Cardijnlaan 1, 2200 Herentals
Limburg	T 02 543 76 30*	Koningin Astridlaan 50, 3500 Hasselt

* kies 3 in het keuzemenu

8 BELANGRIJKE LINKEN

[Mestbankloket](http://www.mestbankloket.be) (www.mestbankloket.be):

- Rubriek Staalnames > bodem > nitraatresidu voor het overzicht van uw geselecteerde percelen
- Rubriek SNapp > start SNapp voor het aanvragen van uw staalnames

Zodra het labo de resultaten ingeladen heeft, kunt u op beide plaatsten de resultaten en de voorlopige evaluatie ervan raadplegen.

Op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > [Nitraatresidustalen](#) vindt u algemene informatie over het nitraatresidu, de aanleidingen voor een nitraatresidubepaling, de beoordeling van het nitraatresidu en de nitraatresidurempelwaarden.

Op www.vlm.be > Waterkwaliteit > Mestbank > Algemene info Mestbank > Bodemstalen > Nitraatresidustalen > [Nitraatresiducampagne 2023](#) vindt u:

- Het [Nitraatmeldpunt](#)
- De [handleiding SNapp-Nitraatresidu](#) waarin stap voor stap uitgelegd wordt hoe u de staalname-aanvraag digitaal kunt indienen
- een overzicht van de [labo's](#) die actief zijn tijdens de nitraatresiducampagne 2023.